

Ужгородський національний університет

Джерелознавчі студії з етнології Центрально-Східної Європи.

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проєктор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу – поглибити знання здобувачів щодо джерельної бази даних з етнографії, етнології та соціокультурної антропології країн Центрально-Східної Європи. Сприяти проведенню наукових досліджень з етнології та антропології країн Центрально-Східної Європи, надати можливість здійснювати презентації та апробацію перших результатів власних наукових досліджень, брати участь в наукових дискусіях, переймати позитивний досвід у проведенні дисертаційних досліджень іншими здобувачами, отримувати рецензування та консультації досвідчених вчених щодо методів і результатів власної дисертаційної роботи.

Завдання курсу: на основі основних комплексів джерел етнології та соціокультурної антропології проаналізувати методологічні підходи до вивчення власної наукової проблеми та з'ясувати особливості методологічного синтезу; поглибити навички самостійної роботи з науковим дослідницьким матеріалом; проаналізувати способи презентації власних наукових результатів досліджень у науковому середовищі. Найважливіше, від учасників курсу вимагається систематично представляти проміжні результати своїх досліджень, що є одним із найважливіших засобів формування здатності до систематичної наукової роботи і комунікації.

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:

- *загальні*: здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; здатність до опанування загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору, дотримання у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та загальнолюдських цінностей; здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізацію значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретацію результатів наукових досліджень; здатність ініціювати та розробляти наукові проєкти, управляти ними, складати пропозиції щодо їх фінансування; здатність працювати у міжнародному науковому середовищі; здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземною мовами, володіти комунікативною культурою. Здатність до ефективної комунікації з представниками різних цільових аудиторій, використовуючи відповідну лексику, методи та прийоми; здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване

програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, критично ставитись до отриманої інформації; здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння етнології та соціокультурної антропології та закономірностей розвитку їх області, їх місця у загальній системі знань про розвиток суспільства, розуміти значення вивчення історії та археології для розвитку та євроінтеграції нашої держави;

- *спеціальні (фахові, предметні)*: здатність до опанування глибинними знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку; здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми дослідницького характеру у галузі етнології та соціокультурної антропології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі етнології та соціокультурної антропології; здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами; здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі етнології та соціокультурної антропології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів, ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері етнології та соціокультурної антропології; здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності; здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію, адаптуватися до змін у професійній діяльності; здатність здійснювати наукову та науково-педагогічну діяльність у сфері етнології та соціокультурної антропології у науково-дослідних установах та закладах освіти різних типів.

Стислий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ до предмету курсу.

Тема 2. Основні підходи до джерелознавчого аналізу та джерельної бази етнології та соціокультурної антропології.

Тема 3. Візуальні джерела з етнології та соціокультурної антропології країн Центрально-Східної Європи.

Тема 4. Усні та усно-історичні джерела з етнології та соціокультурної антропології країн Центрально-Східної Європи.

Тема 5. Письмові джерела з етнології та соціокультурної антропології країн Центрально-Східної Європи.

Тема 6. Методи пошуку, опрацювання та використання джерел.

Тема 7. Сучасні методика опрацювання баз даних.